

ZAKON

O SPORAZUMNOM FINANSIJSKOM RESTRUKTURIRANJU

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način sporazumnog finansijskog restrukturiranja privrednih društava i preduzetnika u Republici Srbiji (u daljem tekstu: finansijsko restrukturiranje).

Izuzetak od primene

Član 2.

Finansijsko restrukturiranje ne može se sprovesti nad sledećim licima:

1) bankama, društvima za osiguranje, pokroviteljima emisije hartija od vrednosti, privatnim investicionim fondovima, društvima za upravljanje investicionim i dobrovoljnim penzijskim fondovima, brokersko-dilerskim društvima, privrednim društvima koja obavljaju poslove finansijskog lizinga ili poslove faktoringa, platnim institucijama i institucijama elektronskog novca, kao i drugim privrednim društvima koja se pretežno bave pružanjem finansijskih usluga u skladu sa zakonom;

2) licima u stečaju i licima nad kojima je pokrenut prethodni stečajni postupak u skladu sa unapred pripremljenim planom reorganizacije, saglasno propisima kojima se uređuje stečaj.

Značenje izraza

Član 3.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) finansijsko restrukturiranje jeste ponovno uređivanje dužničko-poverilačkih odnosa između privrednog društva, odnosno preduzetnika u finansijskim teškoćama, kao dužnika i poverilaca;

2) finansijske teškoće jesu nesposobnost plaćanja (nelikvidnost), preteća nesposobnost plaćanja (preteća nelikvidnost) ili prezaduženost;

3) mirovanje dugova jeste privremena obustava ispunjenja obaveza i zabrana pokretanja izvršenja, odnosno odlaganje izvršenja prema privrednom društvu, odnosno preduzetniku u pogledu poverilaca koji učestvuju u finansijskom restrukturiranju;

4) domaća razvojna institucija jeste Fond za razvoj Republike Srbije, Agencija za osiguranje i finansiranje izvoza Republike Srbije, Agencija za osiguranje depozita kada postupa u ime i za račun Republike Srbije i druga pravna lica koja su posebnim zakonom osnovana u svrhe finansiranja ili podsticanja razvoja u Republici Srbiji.

Načelo podobnosti

Član 4.

Finansijsko restrukturiranje sprovodi se radi ponovnog uređivanja dužničko-poverilačkih odnosa povodom duga, odnosno potraživanja kojim dužnik i poverioci slobodno raspolažu.

Načelo dobrovoljnosti

Član 5.

Finansijsko restrukturiranje sprovodi se dobrovoljno, na osnovu saglasnosti poverilaca i dužnika, uz učešće institucionalnog posrednika.

Načelo održivosti poslovanja dužnika

Član 6.

Finansijsko restrukturiranje sprovodi se ako je moguć oporavak i održiv nastavak poslovanja privrednog društva, odnosno preduzetnika.

Načelo postupanja u dobroj veri

Član 7.

Finansijsko restrukturiranje sprovodi se u dobroj veri, u skladu sa načelom savesnosti i poštenja, sa pažnjom koja se u pravnom prometu zahteva u određenoj vrsti odnosa.

U toku mirovanja dugova dužniku je zabranjeno da preduzima radnje koje bi mogle sprečiti ili otežati naplatu potraživanja poverilaca koji su zaključili ugovor o mirovanju dugova.

Načelo saradnje poverilaca

Član 8.

Poverioci koji su prihvatili da učestvuju u finansijskom restrukturiranju dužni su da međusobno saraduju, kako bi se dužniku stvorili uslovi da prikupi i pruži podatke i obaveštenja o svojoj imovini, kapitalu, obavezama, poslovanju i poslovnim planovima, kao i radi pripreme predloga mera restrukturiranja.

Načelo ravnopravnosti položaja poverilaca i položaj srazmeran visini potraživanja

Član 9.

U finansijskom restrukturiranju svim poveriocima obezbeđuje se jednak tretman i ravnopravan položaj u srazmeri sa visinom njihovih potraživanja, osim ako se ne dogovore drugačije.

Načelo pristupa podacima i poverljivosti podataka

Član 10.

Dužnik mora da obezbedi poveriocima, odnosno licima koja oni ovlaste, blagovremen i nesmetan pristup podacima i dokumentaciji od značaja za finansijsko restrukturiranje, a koji se odnose na njegovu imovinu, kapital, obaveze, poslovanje i poslovne planove, radi pravilne procene njegovog finansijskog stanja i pripreme predloga mera finansijskog restrukturiranja.

Poverilac i institucionalni posrednik čuvaju kao poverljive sve podatke i obaveštenja koja se odnose na imovinu, kapital, obaveze, poslovanje i poslovne planove i predlog mera finansijskog restrukturiranja dužnika.

Podaci i obaveštenja iz stava 2. ovog člana mogu da budu dostupni samo poveriocima koji učestvuju u finansijskom restrukturiranju.

II. FINANSIJSKO RESTRUKTURIRANJE

Sprovođenje finansijskog restrukturiranja

Član 11.

Zahtev za sprovođenje finansijskog restrukturiranja mogu podneti dužnik ili jedan ili više poverilaca.

Zahtev iz stava 1. ovoga člana podnosi se Privrednoj komori Srbije kao institucionalnom posredniku.

Uslovi za finansijsko restrukturiranje

Član 12.

Finansijsko restrukturiranje može se sprovesti ako u njemu učestvuju najmanje dve domaće ili strane banke, u smislu zakona kojim se uređuju banke, u svojstvu poverilaca.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, u slučaju da je dužnik preduzetnik, finansijsko restrukturiranje može se sprovesti ako u njemu učestvuje najmanje jedna banka.

Umesto banke u smislu st. 1. i 2. ovog člana u finansijskom restrukturiranju mogu učestvovati i domaće razvojne institucije, a umesto jedne od banaka ili institucija i domaća banka u stečaju ili likvidaciji.

Mirovanje dugova

Član 13.

U toku finansijskog restrukturiranja može se uvesti mirovanje dugova koje proizvodi pravno dejstvo danom zaključenja ugovora o mirovanju dugova.

Ugovor o mirovanju dugova predstavlja osnov za obustavu izvršenja u prinudnoj naplati sa računa dužnika u pogledu potraživanja poverilaca koji zaključe taj ugovor, kao i za zabranu pokretanja odnosno odlaganje izvršenja koje je pokrenuto na predlog izvršnog poverioca koji je zaključio taj ugovor.

Ugovor iz stava 2. ovog člana zaključuje se u pismenoj formi.

Ako su sredstva dužnika na njegovim računima u blokadi, dužnik ili bilo koji poverilac koji zaključi ugovor iz stava 2. ovog člana dostavlja taj ugovor organizaciji koja sprovodi prinudnu naplatu sa računa dužnika radi obustave izvršenja po osnovu podnetih menica i drugih sredstava plaćanja u pogledu potraživanja poverilaca koji su zaključili taj ugovor.

U periodu mirovanja dugova poverioci koji su zaključili ugovor o mirovanju dugova ne mogu preduzimati radnje u cilju naplate potraživanja, osim podnošenja tužbi radi naplate potraživanja u cilju sprečavanja nastupanja zastarelosti svog potraživanja.

Poverilac koji zaključi ugovor o mirovanju dugova dužan je da bez odlaganja dostavi sudskim i drugim organima pred kojima se na zahtev ovih poverilaca vodi postupak izvršenja, odnosno naplate iz stava 2. ovog člana, zahtev za odlaganje tog izvršenja, odnosno naplate do isteka perioda mirovanja dugova.

Sud, odnosno drugi organ pred kojim se vodi postupak iz stava 6. ovog člana, dužan je da po prijemu zahteva, bez odlaganja, a najkasnije u roku od dva radna dana od dana prijema zahteva donese odluku o odlaganju izvršenja i da je bez odlaganja, a najkasnije narednog radnog dana od dana njenog donošenja dostavi organizaciji koja sprovodi prinudnu naplatu sa računa dužnika, odnosno drugom nadležnom organu ili organizaciji.

U periodu mirovanja dugova poverilac može raspolagati svojim potraživanjem, osim ako ugovorom iz stava 2. ovog člana nije drugačije određeno.

U slučaju iz stava 8. ovog člana, sticalac potraživanja stupa u sva prava i obaveze prenosioca potraživanja iz tog ugovora.

Period mirovanja dugova utvrđuje se ugovorom o mirovanju dugova.

Ako se poverioci iz stava 2. ovog člana i dužnik u periodu mirovanja dugova ne sporazumeju o ponovnom uređivanju dužničko-poverilačkih odnosa, ti poverioci istekom perioda mirovanja dugova ponovo stiču pravo na pokretanje naplate potraživanja s računa tog dužnika, odnosno pravo na započinjanje ili nastavak postupka izvršenja.

Institucionalno posredovanje

Član 14.

Institucionalno posredovanje u postupku finansijskog restrukturiranja obavlja Privredna komora Srbije.

Privredna komora Srbije kao institucionalni posrednik:

- 1) pruža pomoć pri uspostavljanju saradnje između dužnika i poverilaca radi pregovora o ponovnom uređivanju dužničko-poverilačkih odnosa;
- 2) pruža podršku dužnicima i poveriocima u toku pregovora radi njihovog uspešnog okončanja;
- 3) vodi evidenciju zaključenih ugovora o finansijskom restrukturiranju;
- 4) prati realizaciju zaključenih ugovora o finansijskom restrukturiranju.

Privredna komora Srbije, uz prethodnu saglasnost ministra nadležnog za poslove ekonomije, uređuje uslove i način institucionalnog posredovanja iz stava 2. ovog člana, saglasno odredbama zakona koji reguliše posredovanje u rešavanju sporova, kao i visinu naknade za institucionalno posredovanje u finansijskom restrukturiranju.

Član 15.

Posrednik Privredne komore Srbije je fizičko lice koje na nezavisan, neutralan i nepristrasan način posreduje između strana u spornom odnosu i ispunjava sledeće uslove:

- 1) da je upisano u Registar posrednika koji vodi ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa;
- 2) da je završilo specijalizovanu obuku za posrednike u postupku sporazumnog finansijskog restrukturiranja prema programu Privredne komore Srbije.

Član 16.

Posrednik je dužan da:

- 1) posreduje u skladu sa načelima posredovanja, Etičkim kodeksom posrednika koji donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa i aktom Privredne komore Srbije kojim se uređuju uslovi i način institucionalnog posredovanja;
- 2) sprovede i okonča postupak posredovanja u najkraćem roku.

Posrednik ne može da nameće stranama rešenje, da daje obećanja i pravne savete, niti da garantuje određeni ishod posredovanja.

Posrednik je odgovoran za štetu koju nanese stranama postupajući suprotno Etičkom kodeksu, svojim nezakonitim postupanjem, namerno ili grubom nepažnjom,

u skladu sa opštim pravilima o odgovornosti za štetu.

Ugovor o finansijskom restrukturiranju

Član 17.

Sporazumno finansijsko restrukturiranje okončava se ugovorom o sporazumnom finansijskom restrukturiranju, koji se zaključuje između dužnika i poverioca.

Ugovor iz stava 1. ovog člana može obuhvatiti:

- 1) predviđanje otplate u ratama, izmenu rokova dospelosti, kamatnih stopa ili drugih uslova kredita, zajma ili drugog potraživanja ili instrumenta obezbeđenja;
- 2) unovčenje imovine ili prenos takve imovine radi namirenja potraživanja;
- 3) otpust duga;
- 4) izvršenje, izmenu ili odricanje od založnog prava;
- 5) davanje dodatnih sredstava obezbeđenja od strane dužnika ili trećih lica, uključujući davanje jemstava i garancija;
- 6) pretvaranje potraživanja u kapital;
- 7) zaključivanje ugovora o kreditu, odnosno zajmu;
- 8) izdavanje hartija od vrednosti;
- 9) druge mere od značaja za realizaciju finansijskog restrukturiranja.

Ugovor iz stava 1. ovog člana zaključuje se u pisanoj formi.

Založno pravo

Član 18.

Potraživanje koje se restrukturira i koje je obezbeđeno hipotekom, odnosno založnim pravom na pokretnim stvarima i pravima (u daljem tekstu: obezbeđeno potraživanje koje se restrukturira), zamenjuje se restrukturiranim obezbeđenim potraživanjem, tako da hipoteka, odnosno založno pravo na pokretnim stvarima i pravima, kao sporedno pravo vezano za obezbeđeno potraživanje koje se restrukturira, nastavlja da postoji kao sredstvo obezbeđenja restrukturiranog potraživanja, u skladu sa ugovorom o finansijskom restrukturiranju.

Katastar nepokretnosti, odnosno drugi registar založnog prava, vrši izmenu podataka upisane hipoteke, odnosno založnog prava na pokretnim stvarima i pravima, saglasno iznosu restrukturiranog obezbeđenog potraživanja, kao i drugim uslovima restrukturiranog obezbeđenog potraživanja.

Hipoteka, odnosno založno pravo na pokretnim stvarima i pravima, predstavlja sredstvo obezbeđenja restrukturiranog obezbeđenog potraživanja do iznosa obezbeđenog potraživanja koje se restrukturira, a u slučaju da je iznos restrukturiranog obezbeđenog potraživanja smanjen u odnosu na iznos obezbeđenog potraživanja koje se restrukturira, katastar nepokretnosti, odnosno drugi registar založnog prava vrši izmenu podataka upisane hipoteke, odnosno založnog prava na pokretnim stvarima i pravima, u smislu stava 2. ovog člana.

Podsticaji za finansijsko restrukturiranje

Član 19.

Poreski podsticaji za finansijsko restrukturiranje, u smislu poreskog oslobođenja otpusta duga kod poverilaca, kao i mogućnosti reprogramiranja duga po

osnovu javnih prihoda, utvrđuju se zakonom kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica, odnosno zakonom kojim se uređuje poreski postupak i poreska administracija.

Narodna banka Srbije u propisima iz svoje nadležnosti utvrđuje podsticaje za finansijsko restrukturiranje.

III. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 20.

Podzakonski akti koji se donose na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona biće doneti u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 21.

Postupci sporazumnog finansijskog restrukturiranja koji su na dan početka primene ovog zakona u toku, nastaviće se po propisima Zakona o sporazumnom finansijskom restrukturiranju privrednih društva („Službeni glasnik RS”, broj 36/11).

Član 22.

Danom početka primene ovog zakona prestaje da važi Zakon o sporazumnom finansijskom restrukturiranju privrednih društva („Službeni glasnik RS”, broj 36/11).

Do formiranja nove liste posrednika Privredne komore Srbije, u skladu sa odredbama Zakona o posredovanju u rešavanju sporova („Službeni glasnik RS”, broj 55/14), a najduže šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, postupke posredovanja vodiće posrednici sa važeće liste posrednika Privredne komore Srbije.

Član 23.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se po isteku 90 dana od dana stupanja na snagu.